

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. de heer drs. A. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Den Haag, 24 mei 2018
dossiernummer: 105667
uw kenmerk:
telefoonnummer: +31 (0)70 335 35 17
e-mail: m.veenboer@advocatenorde.nl

Betreft: consultatie wetsvoorstel Verzamelwet pensioenen 2019

Geachte heer Koolmees,

Op 1 mei 2018 is de internetconsultatie Verzamelwet pensioenen 2019 gepubliceerd. De NOvA heeft zijn adviescommissie pensioenrecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze overwegingen bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad,

mr. R.A. Fibbe
lid algemene raad

bijlage: advies van de adviescommissie pensioenrecht

Bezoekadres
Neuhuyskade 94
2596 XM Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35
Fax 070 - 335 35 31

Postadres
Postbus 30851
2500 GW Den Haag

ADVIES

Van	:	adviescommissie pensioenrecht
Datum	:	18 mei 2018
Betreft	:	Verzamelwet pensioenen 2019

SAMENVATTING

Op 1 mei 2018 is het concept-wetsvoorstel Verzamelwet pensioenen 2019 (hierna: "concept-wetsvoorstel") ter consultatie op internet gepubliceerd. Het concept-wetsvoorstel beoogt te voorzien in een verbetering van de pensioenwetgeving. Meer in het bijzonder ziet het concept-wetsvoorstel op waardeoverdracht van pensioenen, gegevenslevering DNB, overbruggingspensioen, medezeggenschap kleine ondernemingen, premiebetaling op basis van feitelijk verloonde bedragen per maand en de aanwijzingsbevoegdheid van de toezichthouder. Met dit advies wordt ingegaan op de aanwijzingsbevoegdheid, de medezeggenschap in kleine ondernemingen en de overdracht bij beëindiging van de pensioenregeling.

INLEIDING

De adviescommissie pensioenrecht van de Nederlandse orde van advocaten (hierna: "adviescommissie") heeft bij het concept-wetsvoorstel de navolgende observaties en suggesties. De adviescommissie redeneert vanuit de optiek van het recht en niet vanuit het belang. Daarmee zijn deze aanbevelingen juridisch en wetstechnisch van aard met als doel het borgen van een kwalitatief hoogwaardige wetgeving zonder te willen treden in de belangen van diverse stakeholders.

ADVIES

De adviescommissie adviseert tot aanpassing van het concept-wetsvoorstel op de onderstaande punten.

1. Aanwijzingsbevoegdheid ingevolge artikel 171 van de Pensioenwet

Het concept-wetsvoorstel introduceert de mogelijkheid voor de toezichthouder een werkgever een aanwijzing te geven indien die werkgever een verplichting uit de Pensioenwet overtreedt. Het zou hier slechts om een verduidelijking gaan van wat de toezichthouder nu al zou kunnen - aldus de toelichting - daarbij mede verwijzend naar het feit dat de toezichthouder nu al een boete kan opleggen bij een wetsovertreding en omdat "*wie het meerdere mag* [de boete, toevoeging van de adviescommissie], *ook het mindere* [klaarblijkelijk een aanwijzing, toevoeging van de adviescommissie]" zou mogen. De adviescommissie deelt deze mening niet volledig. Niet iedere verplichting voor de werkgever uit de Pensioenwet kan nu namelijk worden beboet. Artikel 176 van de Pensioenwet - dat gaat over de boete - bevat een limitatieve opsomming van wetsartikelen die kunnen worden gehandhaafd met een boete. De beoogde introductie van de aanwijzing bevat daarentegen geen limitatieve opsomming, maar geldt voor iedere overtreding door de werkgever. Zodoende komen ook verplichtingen die nu niet kunnen worden beboet, ingevolge het concept-wetsvoorstel wel onder het handhavingsbereik van de toezichthouder. Het gaat hier om de informatieplicht van de werkgever omtrent het wel/niet doen van een pensioenaanbod bij indiensttreding (artikel 7 van de Pensioenwet), het verbod onderscheid te maken tussen full- en parttimers (artikel 8 van de Pensioenwet), de

informatieplicht van de werkgever aan de pensioenuitvoerder over iedere wijziging van de pensioenovereenkomst (artikel 21, tweede lid, eerste volzin van de Pensioenwet), etc. Niet goed valt in te zien waarom naleving van die wetsartikelen wel zou mogen worden gehandhaafd met een aanwijzing terwijl dat niet met een boete kan, indachtig de gegeven rechtvaardiging ("wie het meerdere mag, mag ook het mindere").

De adviescommissie adviseert de voorgestelde wetwijziging aldus aan te passen dat die gelijk loopt met artikel 176 van de Pensioenwet (de huidige boetebepaling), of in de toelichting te verduidelijken dát - en waarom - bepaalde verplichtingen voor de werkgever niet kunnen worden beboet, maar wel kunnen worden gehandhaafd door het geven van een aanwijzing.

2. Medezeggenschap bij waardeoverdracht klein pensioen

- a. De voorgestelde wijziging van artikel 220 van de Pensioenwet realiseert slechts ten dele haar doel. Het doel is volgens de toelichting om de medezeggenschapsorganen en de Raad van Toezicht geen rol te geven bij feitelijke collectieve waardeoverdrachten (hierna: "CWO-en") van klein pensioen. Dát doel - 'het orgaan heeft geen rol bij een feitelijke CWO' - wordt nu nog niet uitgewerkt in het concept-wetsvoorstel. De adviescommissie adviseert dat alsnog op te nemen.
- b. Het doel wordt ook om een andere reden niet volledig gehaald. De toelichting doet het voorkomen alsof er slechts éénmalig sprake zal zijn van een CWO van klein pensioen, namelijk bij de CWO van het klein pensioen dat is opgebouwd tot 2018. De kans is echter reëel dat er ook nadien klein pensioen in bulkvorm zal worden overgedragen en er zodoende eveneens sprake is van een CWO. Die CWO-en zijn niet meegenomen in dit concept-wetsvoorstel, en dus spelen de medezeggenschapsorganen en de Raad van Toezicht bij die feitelijke CWO-en wel een rol. Wil de wetgever dat niet, dan adviseert de adviescommissie het concept-wetsvoorstel daarop aan te passen.
- c. Het concept-wetsvoorstel sluit iedere rol van de genoemde fondsorganen uit bij een inkomende CWO van klein pensioen. Blijkens de toelichting is dat omdat de ontvangende uitvoerder verplicht is die inkomende CWO te accepteren. De adviescommissie meent dat daarmee ten onrechte wordt miskend dat (het bestuur van) de ontvangende uitvoerder in dat geval nog steeds keuzes moet maken - bijvoorbeeld over de wijze van omzetting naar de eigen regeling - en er zodoende geen reden is iedere rol van de fondsorganen uit te sluiten. De adviescommissie adviseert de medezeggenschap bij inkomende en uitgaande overdrachten CWO-en van klein pensioen gelijk te laten zijn.

3. Overdracht bij einde pensioenregeling

Het concept-wetsvoorstel verduidelijkt artikel 220b van de Pensioenwet in die zin dat het einde van de pensioenregeling inhoudt dat er geen verwerving van pensioen meer plaatsvindt. Die benadering komt overeen met de parlementaire toelichting bij dat wetsartikel (*Kamerstukken II* 2005/06, 30413, nr. 3, p. 269). De adviescommissie adviseert echter dit te heroverwegen, omdat niet uit te sluiten is dat er pensioenfondsen (zullen) zijn die een beëindigde pensioenregeling uitvoeren, maar waarbij nog wel één enkeling actief opbouwt (bijvoorbeeld door individuele vrijwillige voortzetting). Ook in die situatie kan het wenselijk zijn dat het fonds liquideert, maar kan die volgens het concept-wetsvoorstel daar niet toe gedwongen worden, omdat er nog pensioen wordt verworven.

4. Aanpassing verwijzing

De verwijzing naar "*artikel 51, vijfde lid*" in het voorgestelde nieuwe artikel 2016, vijfde lid, van de Pensioenwet moet gewijzigd worden in "*artikel 51, zesde lid*".